

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. gegužės 12 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Alės Bukavinienės ir Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2021 m. balandžio 28 d. paduotu atsakovių Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ir Vilniaus miesto savivaldybės kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. vasario 11 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atidėti žyminio mokesčio mokėjimą,

nustatė:

Ieškovė padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. vasario 11 d. nutarties, kuria paliktas nepakeistas Vilniaus apygardos teismo 2020 m. spalio 12 d. sprendimas tenkinti dalį ieškinio ir priteisti iš atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ieškovo naudai 195 105,08 Eur nuostoliams už jam nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype nustatytą servitutą atlyginti, 5 proc. metinių palūkanų už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo ir 7972,19 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo, peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskūstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde nurodoma, kad teismai, nustatydami atlyginimo už servitutą dydį, taikė vienintelį kriterijų – atlygio už turto paėmimą visuomenės poreikiams dydį, nevertindami ir nepasisakydami dėl kitų teismų praktikoje aiškiai suformuluotų reikšmingų kriterijų (kokią naudą ieškovas turėjo ar įgyjo dėl nustatytų servituto, kitų atsakovių nurodytų aplinkybių) (pvz. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. sausio 15 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-63-701/2016](#); 2017 m. vasario 22 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-59-219/2017](#)). Toks mechaniškas vieno kriterijaus taikymas sudarė pagrindą žemės sklypo savininkui praturtėti viešųjų finansų sąskaita. Be to, teismai padarė įrodymų tyrimo ir vertinimo pažeidimą ([CPK 176 straipsnis](#), 183 straipsnio 1 dalis, 185 straipsnio 1 dalis), nes nevertino teismų praktikoje suformuluotų kriterijų dėl atlyginimo už nustatytą servitutą patvirtinti svarbių bylos aplinkybių, todėl nustatė neteisingą kompensacijos už servitutą dydį. Teismai neįvertino, kad ieškovo iniciatyva pagal Detaliojo plano sprendinius jam priklausančio žemės sklypo paskirtis iš „žemės ūkio“ pakeista į „gyvenamosios ir komercinės paskirties objektų“ ir „kitą“, be teisinio pagrindo atlyginimą nustatė pagal sklypo vertę, buvusią servituto nustatymo (2006 m. balandžio 28 d.), o ne detaliojo plano patvirtinimo (2004 m. gruodžio 29 d.) dieną. Vilniaus apskrities viršininko 2006 m. balandžio 28 d. įsakymu bendraturčių susitarimu ir prašymu žemės sklypas padalytas į penkis sklypus, o viename jų nustatytas servitutas, todėl neurbanizuotos teritorijos, kartu ir ieškovo sklypo, kuriame nustatytas servitutas, rinkos vertė iki detaliojo plano patvirtinimo ir šios teritorijos rinkos vertė pakeitus teritorijos paskirtį į komerciškai vertingesnę bei išsprendus jos padalijimą į mažesnius sklypus bei nustatčius servitutą objektyviai negali būti tokio paties dydžio. Taigi atlyginimo dydis nustatytas pagal žemės sklypo vertę tuomet, kai ji jau buvo (dėl apkeistos paskirties ir padalijimo) didesnė. Be to, tik vienam iš padalytų sklypų nustatytas servitutas, kiti sklypai dėl padalijimo tapo daug vertingesni nei buvo, todėl neteisingai atlyginus už sklypą, kuriame nustatytas servitutas, buvo pažeistas viešasis interesas. Teismai nepagrįstai nurodė, kad ieškovė turėjo įrodyti, jog ieškovė akivaizdžiai gavo naudos dėl tokios turto padalijimo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė proceso teisės normas, reglamentuojančias įrodinėjimą ir įrodymų vertinimą, sprendamas dėl priteistinos už servitutą kompensacijos dydžio, nukrypo nuo teismų praktikoje suformuluotų kriterijų. Nors kasaciniame skunde nurodomos ir cituojamos kasacinio teismo nutartys dėl kompensacijos už servitutą dydžio nustatymo kriterijų, tačiau nurodytas argumentais nepagrindžiama kasacinio skundo atitiktis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto reikalavimams.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, prašymas atidėti žyminio mokesčio už kasacinį skundą mokėjimą nesvarstytinas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos

Danguolė Bublienė

Alė Bukaviniene

Grażina Davidonienė